

تعداد صفحه: ۳ صفحه	ساعت شروع:	نام و نام خانوادگی:	سوالات امتحان درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: کلیه رشته ها
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			
نمره	سوالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	معنای واژه «تعب» را با توجه به بیت زیر بنویسید. «در این مقام، طرب بی <u>تعب</u> نخواهد دید» که جای نیک و بد است این سرای پاک و پلید»	۰/۲۵
۲	معنی واژه «اندیشه»، در بیت زیر با معنای آن در کدام گزینه متفاوت است؟ «وزین دختر شاه هاماواران پر اندیشه گشته بی دیگر کران» الف) چو شب تیره گردد شبیخون کنیم ب) چو بشنید خسرو از آن شاد گشت ج) غلام عشق شو، کاندیشه از این است د) پر اندیشه شد جان کاووس کی	۰/۲۵
۳	برای هر یک از واژه های مشخص شده یک برابر معنای مناسب بنویسید. الف) زین بی خردان سفله بستان ب) مصطفی مجلس آرای <u>بلامعارض</u> شده بود.	۰/۵
۴	در هر یک از موارد زیر املای درست را از داخل کمانک برگزینید. الف) من زندگانی را در چادر با تیر تنگ و (شیخه / شیوه) اسب آغاز کردم. ب) پیامبران همه از اینجا (برخاسته اند / برخواسته اند) ج) چو عاجز گشت خسرو در جوابش نیامد بیش پرسیدن (صوابش / ثوابش)	۰/۷۵
۵	در بیت زیر واژه ای را بباید که دارای «هم آوا» باشد و معنای هر دو را بنویسید. «هر یکی بینا شود بر قدر خویش بازیابد در حقیقت صدر خویش»	۰/۷۵
۶	در گروه کلمات زیر، دو نادرستی املایی وجود دارد؛ شکل درست هر یک را بنویسید. «زهر و تریاق، ضماد و مرحم، هول و ترسناک، بغلات و حبوبات»	۰/۵
۷	در نوشته زیر نقش دستوری واژه های مشخص شده را تعیین کنید. «عشق از بهر این معنی <u>فرض راه</u> آمد. کار طالب آن است که در خود جز <u>عشق</u> نطلبد.»	۰/۵
۸	در بیت «با این نسیم سحر خیز برخیز اگر جان سپردم / در باغ می ماند ای دوست گل یادگار من و تو» الف) نوع «واو» در مصراع دوم حرف عطف است یا حرف ربط؟ ب) مصراع دوم بیت را بر اساس اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید و بنویسید.	۰/۷۵
۹	نوع حذف در مصراع نخست بیت زیر، به فرینه لفظی است یا معنایی؟ «بنده همان به که ز تقصیر خویش <u>عذر</u> به درگاه خدای آورده»	۰/۲۵
۱۰	با توجه به ایيات زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. «بعد از این وادی حیرت آیدت کار دائم درد و حسرت آیدت مرد حیران چون رسد این جایگاه در تحریر مانده و گم کرده راه» الف) در مصراع اول نقش دستوری ضمیر «ت» در فعل «آیدت»، مضaf الیه است. ب) «وادی حیرت» ترکیب اضافی و «این جایگاه» ترکیب وصفی است.	۰/۵

تعداد صفحه:	ساعت شروع:	نام و نام خانوادگی:	سوالات امتحان درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: کلیه رشته ها
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۱	در عبارت «این بدبخت ها شکم ها را مدتی است صابون زده اند که کباب غاز بخورند» الف) جمله پیرو یا وابسته را مشخص کنید. ب) زمان فعل های «زده اند» و «بخورند» به ترتیب چیست؟	۰/۷۵
۱۲	در متن «ما پرندهان را نیز پیشوا و شهریاری است. من او را می شناسم.» الف) کدام واژه در نقش تبعی «بدل» به کار رفته است? ب) فعل «است» اسنادی است یا غیر اسنادی? ج) نقش تبعی واژه «شهریاری» چیست؟	۰/۷۵
۱۳	نوع هر یک از وابسته های وابسته را در گروه های اسمی زیر بنویسید. الف) پانک اعتبارات ایران	۰/۵

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۴	هر یک از ایيات زیر را به درستی کامل کنید. الف) تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی ب) ..... ای محسن شهید من، ای حُسن بی گناه	۱
۱۵	نام پدیدآورنده هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) تمہیدات: (ب) غزلواره ها:	۰/۵
۱۶	از بین آثار زیر به ترتیب یک اثر از «احمد عربلو» و یک اثر از «سید مهدی شجاعی» بیابید. بخارای من ایل من – دری به خانه خورشید – قصه شیرین فرهاد – سانتاماریا – در حیاط کوچک پاییز در زندان	۰/۵
۱۷	هر یک از آرایه های «اغراق، حسن تعلیل، تناقض و تضاد» در کدام مورد دیده می شود؟ الف) مجمعی کردن مرغان جهان آنچه بودند آشکارا و نهان « ب) یکی تازی ای برننسته سیاه همی خاک نعلش برآمد به ما ج) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ د) تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند	۱
۱۸	در سروده‌ی «بخند: زیرا خنده‌ی تو برای دستان من، شمشیری است آخره.» مشبه و مشبه به را مشخص کنید.	۰/۵
۱۹	مفهوم هر کیک از کنایه های مشخص شده را بنویسید. الف) می خواهم امروز نشان دهی که چند مرده حلاجی. ب) مابقی را نقدا خط بکش و بگذار سماق بمکنند.	۰/۵
۲۰	با توجه به سروده‌ی « او شغاد آن نایبرادر بود / که درون چه نگه می کرد و می خنديد / و صدای شوم و نامردانه اش در چاهسار گوش می پيچيد...» الف) کدام واژه «ایهام» دارد? ب) یک مورد اضافه‌ی تشبيه‌ی بیابید.	۰/۵
۲۱	مفهوم نمادین واژه مشخص شده را بنویسید. بلبل گفت: «من گرفتار عشق گلم.»	۰/۲۵
۲۲	بیت « بدان گاه سوگند پرمایه شاه / چنین بود آین و این بود راه » به کدام یک از زمینه های حمامه اشاره دارد؟	۰/۲۵

تعداد صفحه:	ساعت شروع:	نام و نام خانوادگی:	سوالات امتحان درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: کلیه رشته ها
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			
نمره	سوالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف

قلمرو فکری (۸ نمره)			
۰/۵	مقصود نویسنده از عبارت «امپراتوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند، معمولاً از سوء‌هاضمه می‌میرند». چیست؟	۲۳	
۰/۵	با توجه به عبارت «در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند و خود را ایثار عشق کند.» شرط به دست آوردن عشق چیست؟	۲۴	
۱	هر یک از مصraig های زیر به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ الف) گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان» ب) گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست»	۲۵	
۰/۵	مقصود از این عبارت چیست؟ «نخستین روزی که از پاریز خارج شدم سیرجان را آخر دنیا حساب می‌کردم»	۲۶	
۱	منظور از بخش های مشخص شده در عبارات زیر چیست؟ الف) چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم من می‌روم سوی دریا جای قرار من و تو ب) دمش چونان حدیث آشناشیش گرم / راه می‌رفت و سخن می‌گفت. ج) بعد از این وادی عشق آید پدید غرق آتش شد کسی کانجا رسید د) گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت به جانت سوگند	۲۷	
۰/۲۵	کدام یک از بیت های زیر بیانگر وادی «فقر و فنا» است؟ الف) مال اینجا باید انداختن ملک اینجا باید در باختن ب) صدهزاران سایه جاوید تو گم شده بینی ز یک خورشید تو	۲۸	
۰/۲۵	مفهوم مشترک سروده های زیر را بنویسید. الف) نی حدیث راه پرخون می‌کند قصه های عشق مجنون می‌کند ب) شیرمردی باید این ره را شگرف زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف	۲۹	
۰/۵	معنی ابیات و عبارات زیر را به نظر روان بنویسید. الف) یک روز دنیابی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد. ب) سر من از ناله ای من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست پ) جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله های رنگارنگ بر طیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است. ت) سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار ث) آری اکنون تهمتن با رخش غیرتمند/ در بن این چاه آبیش زهر شمشیر و سنان گم بود.	۳۰	
۰/۵	ج) وانیامد در جهان زین راه کس نیست از فرسنگ آن آگاه کس		
۰/۵	چ) پشت دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفع رتبه نگردم.		
۰/۵	ح) در بهاران، عشق من! خنده ات را می خواهم/ چون گلی که در انتظارش بودم		
۲۰	جمع نمره	موفق باشید	

تعداد صفحه: ۲ صفحه	ساعت شروع:	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان:		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			
نمره	پاسخ ها		ردیف

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	رنج و سختی ۰/۲۵، ص ۱۲۶	۰/۲۵
۲	گزینه‌ی ج ۰/۲۵، ص ۱۰۵	۰/۲۵
۳	الف) فرمایه، بدسرشت ۰/۲۵، ص ۳۵ ب) بی رقیب ۰/۲۵، ص ۱۳۷	۰/۵
۴	الف) شیوه ۰/۲۵، ص ۷۱ ب) برخاسته اند ۰/۲۵، ص ۲۱ ج) صوابش ۰/۲۵، ص ۷۱	۰/۷۵
۵	قدر: ارزش ۰/۲۵ غر: حیله و فریب و خیانت ۰/۵ ص ۱۲۳ و ۱۱۲	۰/۷۵
۶	مرهم ۰/۲۵ ص ۳۵ بقولات ۰/۲۵ ص ۱۳۹	۰/۵
۷	مسند ۰/۲۵ ص ۵۳ مفعول ۰/۰ ص ۵۳	۰/۵
۸	الف) عطف ۰/۲۵ ب) ای دوست! گل در باغ یادگار من و تو می‌ماند. ۰/۵ ص ۸۵	۰/۷۵
۹	معنایی (است) ۰/۰ ص ۱۲	۰/۲۵
۱۰	الف) نادرست ۰/۲۵ ص ۱۲۳ ب) درست ۰/۰ ص ۱۲۳	۰/۵
۱۱	الف) کباب غاز بخورند ۰/۰ ب) ماضی نقلی - مضارع التزامی ۰/۵ ص ۱۳۲	۰/۷۵
۱۲	الف) پرندگان ۰/۲۵ ص ۱۲۰ ب) غیر اسنادی ۰/۰ ص ۱۲۰ ج) معطوف ۰/۰ ص ۱۲۰	۰/۷۵
۱۳	الف) مضاف الیه مضاف الیه ۰/۰ ب) ممیز ۰/۲۵ ص ۶۱	۰/۵

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۴	الف) فدای نام تو بود و نبودم؛ میهن ای میهن ۰/۵ ص ۹۷ ب) حسن شهادت از همه حسنی فراتر است ۰/۵ ص ۱۱۷	۱
۱۵	الف) عین القضاط همدانی ۰/۰ ص ۵۳ ب) شکسپیر ۰/۲۵ ص ۱۵۵	۰/۵
۱۶	الف) قصه شیرین فرهاد ۰/۰ ص ۹۳ ب) سانتاماریا ۰/۰ ص ۹۳	۰/۵
۱۷	الف) تضاد ۰/۰ ص ۱۲۰ ب) اغراق ۰/۰ ص ۱۰۳ ج) تناقض ۰/۰ ص ۴۷ د) حسن تعلیل ۰/۰ ص ۳۵	۱
۱۸	خنده: مشبه ۰/۰ ص ۱۵۰ شمیزیر: مشبه به ۰/۰ ص ۱۵۰	۰/۵
۱۹	الف) چه اندازه توانایی داشتن و از عهده کار برآمدن ۰/۰ ص ۱۳۴ ب) انتظار بیهوده کشیدن، بی بهره ماندن ۰/۰ ص ۱۳۲	۰/۵
۲۰	الف) نابارادر (برادر ناتنی، ناجوانمرد) ۰/۰ ص ۱۱۳ ب) چاهسار گوش ۰/۰ ص ۱۱۳	۰/۵
۲۱	نماد عاشقانی که گرفتار عشق زمینی و زودگذر هستند ۰/۰ ص ۱۲۱	۰/۲۵
۲۲	زمینه ملی ۰/۰ ص ۱۰۳	۰/۲۵

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۳	یعنی از افراد در کارها از بین می‌رونده همان طور که ثروتمندان از پرخوری می‌میرند، امپراتوری‌های بزرگ دائم در فکر گسترش قلمرو خود هستند و از درون مملکت خود بی خبر هستند و به همین خاطر، نابسامانی درونی مملکت خودشان آن‌ها را از بین می‌برد. ۰/۵ ص ۶۲	۰/۵
۲۴	به دست آوردن عشق حق برای کسی اتفاق می‌افتد که ترک خود و هوای نفسانی کند و خود را فدای عشق کند و از مال و جان خودش برای به دست آوردن عشق بگذرد. ۰/۵	۰/۵
۲۵	الف) رواج رشوه خواری در ماموران حکومتی ۰/۵ ب) فراهم بودن زمینه انحراف و نابسامانی اجتماعی ۰/۵ ص ۲۱	۱
۲۶	جایی را خارج از سیرجان نمی‌توانستم تصور کنم و جایی بزرگ تر و پهناورتر از آن منطقه برای من وجود نداشت ۰/۵ ص ۶۱	۰/۵

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۲ صفحه	ساعت شروع:	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان:		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			

ردیف	پاسخ ها	نمره
۲۷	الف) انقلاب مردمی ۲۵/۰ ص ۸۵ ج) وادی طلب ۲۵/۰ ص ۱۲۲	۱
۲۸	گزینه ب ۲۵/۰ ص ۱۲۵	۰/۲۵
۲۹	سختی ها و مشقت های راه رسیدن به عشق و این که در این مسیر باید عاشق واقعی باشی تا بتوانی این سختی ها را تحمل کنی ۰/۲۵	۰/۲۵
۳۰	الف) روزگاری همه‌ی مردم دنیا به ایتالیا توجه داشتند و از آن حساب می‌بردند و اطاعت می‌کردند. ۰/۵ ب) اسرار من در ناله‌های من نهفته است اما چشم و گوش ظاهری نمی‌تواند راز و حقیقت این ناله را دریابد. (با چشم و گوش دل می‌توان آن را دریافت.). ۰/۵ پ) مدیرانه مثل یک لباس آبی رنگ بود که جزیره‌های کوچک و بزرگ مثل وصله‌هایی بر روی آن دوخته شده بود. ۰/۵ ص ۶۲ ت) سیاوش چنین گفت که ای شهریار تحمل آتش دوزخ برای من از شنیدن این تهمت آسان تر است. ۰/۵ ص ۱۰۱ ث) آری اکنون رستم در ته چاهی که به جای آب، زهر شمشیر و سرنیزه داشت، محو شده بود. ۰/۵ ص ۱۱۲ ج) هیچ کس در جهان از این راه بازگشته است (به همین دلیل) کسی از مسافت آن آگاهی ندارد. ۰/۵ ص ۱۲۲ ح) همچنان که بهار با گل آشکار می‌شود زندگی من نیز با خنده تو مثل بهار می‌شود. ۰/۵ ص ۱۴۰ ح) همچنان که بهار با گل آشکار می‌شود زندگی من نیز با خنده تو مثل بهار می‌شود. ۰/۵ ص ۱۵۱	۰/۵
۲۰	موفق باشید	جمع نمره

طرح سوال: الناز خدادادیگی

دبیر ادبیات ناحیه ۱ دبیرستان پوراندخت هاشمیان ۲